

EU-Orientering

*Udgivet af LO-Kontoret i Bruxelles
nr.4 – 26. april 2005*

Tøj - og tekstilbranchen hænger i en tynd tråd i EU

EU-Kommissionen griber nu ind i det fri marked for tøj og tekstiler, da importen fra Kina af visse varer er steget med 500 procent, efter markedet blev åbnet 1. januar

Kina er på vej til at udkonkurrere ikke kun den vestlige verden, men også en række u-lande på tøj- og tekstilmarkedet. Efter markedet blev frit den 1. januar, vælter tekstiler fra Kina ud over den ganske verden i et omfang, så verdenshandelsorganisationen WTO anslår, at kineserne om bare fem år sidder på halvdelen af hele markedet i verden. Søndag greb EU-Kommissionen ind for at bremse den kinesiske import. Handelskommissær Peter Mandelson meddelte, at Kommissionen nu vil undersøge udviklingen i importen af ni kategorier af tekstiler, som Kina især har øget eksporten af. Når undersøgelserne er færdige, tager Kommissionen stilling til, om den indfører særlige forholdsregler for at begrænse importen og dermed beskytte den europæiske tøj- og tekstilindustri.

- Den kinesiske eksport kan selvfølgelig stige i et normalt tempo, efter systemet med kvota er ophørt. Men vi må også beskytte den europæiske industri, hvis den står over for totalt ødelæggende bølger af uforudsete proportioner, siger Peter Mandelson.

Til de ni kategorier hører T-shirts, sokker, herretrusser, overfrakker til kvinder og

vævede hørprodukter. Siden 1. januar er importen steget mellem 51 procent og hele 534 procent.

Peter Mandelson sagde søndag, at importen er af et omfang, så EU har ret til at gribe ind efter de særlige regler i verdenshandelsorganisationen WTO.

Kommissionens nye undersøgelser foregår efter et system, som Kommissionen vedtog tidligere på måneden. Systemet bygger netop på en indledende overvågning af markedet og udviklingen i samhandelen med Kina. Kommissionen anslog på det tidspunkt, at den kinesiske eksport til EU-landene generelt var steget 46 procent i januar efter åbningen af markedet. Kommissionen opdeler de enkelte varer efter, hvor stor importen fra Kina var sidste år. Stiger importen ud over bestemte niveauer, tager Kommissionen kontakt til de kinesiske myndigheder for at få dem til at begrænse eksporten. Ved præsentationen af systemet sagde handelskommissær Peter Mandelson, at initiativet ikke kun bliver taget af hensyn til EU-landene, men også af hensyn til en række fattige lande, der er afhængige af eksporten til EU. ++++

- Vi kan ikke bare se på, at disse lande bliver skubbet ud af markedet, sagde Mandelson.

Målet med systemet er, at Kina frivilligt begrænser stigningen i eksporten. Sker det ikke, og stiger importen uhæmmet, kan EU efter systemet begrænse stigningerne 7,5 procent om året frem til 2008. På en konference i Bruxelles i sidste uge afviste både EU-Kommissionen, tekstilindustrien og den kinesiske handelsrepræsentant Youhou Liu at gå tilbage til tidligere tiders system med kvoter. Men kineserne er imidlertid imod EU's ny ordning. Da Peter Mandelson var i Kina i

ugen efter vedtagelsen af systemet, fik han den klare besked af den kinesiske vicehandelsminister, ordningen ikke harmonerede med reglerne i WTO. På konferencen i Bruxelles påpegede den kinesiske handelsrepræsentant over for EU, Youhou Liu, at nok er Kina en stor eksportør, men også en stor importør. Landet har åbnet op for en konkurrence på egne markeder, der er mere fri end den, kineserne oftest møder.

Det støder også kineserne, at afskaffelsen af kvoter blev vedtaget for ti år siden. Dermed har EU og den øvrige verden haft ti år til at forberede sig på, at der blev åbnet for konkurrence den 1. januar. *PM.*

Europæisk industri bekymret for tekstil-job

Importen fra Kina kan koste 1 mill. job, frygter den europæiske tøj- og tekstilindustri, der ønsker skrappe indgreb. U-lande er allerede hårdt ramt af konkurrencen

165.000 job forsvandt i den europæiske tøj- og tekstilindustri sidste år, endnu inden det tidligere kvotesystem blev afskaffet. Industrien frygter, at 1 mill. job forsvinder, efter konkurrencen blev givet fri den 1. januar.

- Lad os holde op med al den snak. Nu er det tid til handling, sagde formanden for arbejdsgiverorganisationen Euratex, Filiep Libeert, på en konference om tøj- og tekstilindustriens problemer i sidste uge i Bruxelles.

Industrien finder konkurrencen unfair, fordi kineserne ikke overholder en lang række krav til blandt andet arbejdsforhold og støtteregele. Derfor foreslog industrien, at EU straks benytter en ny overvågningsmekanisme og begrænser stigningen af importen til 7,5 procent, som

ordningen lægger op til. Den europæiske tøj- og tekstilindustri har ifølge en EU-rapport omkring 2,5 mill. ansatte og en omsætning på årligt omkring 210 mia. euro (over 1.500 mia. kr.). EU er verdens næststørste eksportør af tøj og tekstiler, men samtidig en gigantisk importør.

Importen består af billige massevarer som sokker, underbukser og andre almindelige beklædningsdele. Derimod eksporterer europæerne mere komplicerede tekstiler og modetøj og designerprodukter. Derved adskiller Europa sig fra USA, der taber markedsandele på alle fronter. I 1974 var der ifølge BBC hele 2,4 millioner job i den amerikanske tekstilindustri. I år 2000 var 40 procent af jobbene forsvundet. I første omgang var +

+++ det lande i Latinamerika, der snupede arbejdspladserne. Det billede er vendt. Nu taber også Mexico arbejdspladser. Og det er ikke USA, der får jobbene tilbage. Ifølge FN's arbejdsmarkedsorganisation ILO har USA mistet yderligere 350.000 job de seneste fire år, og i dag står amerikanerne over for den helt store trussel fra Kina. Derfor indfører også amerikanerne nu restriktioner over for konkurrencen fra Kina. *PM*

Fattige lande taber på den ny frihandel

Fra Mexico til Indien til Bangladesh slår den ny konkurrence fra Kina igennem, sætter arbejdere på porten og fører til ny social dumping i bl.a. Bangladesh

Vinderen af slaget på verdensmarkedet for tøj- og tekstiler er uden spænding.

Spørgsmålet er kun, om Kina sejrer på knock-out eller point. Konkurrencen fra Kina er nu så hård, at traditionelle tekstil-lande som Indien, Bangladesh og Filippinerne er hårdt ramt. Selv om flere af de fattigste lande ventes at vinde på frihandelen, så er de i første omgang mærket, så Filippinerne ifølge det franske dagblad Liberation nu stiller spørgsmål om størrelsen på landets minimumsløn, og Bangladesh overvejer at sætte arbejdstiden op. En region i det nordlige Indien er i krise endnu inden der blev åbnet for den kinesiske masseproduktion. I de seneste to år har området omkring byen Bébarés mistet omkring 40 procent af jobbene. I området er omkring 600.000 beskæftiget i beklædnings- og tekstilindustrien og heraf 125.000 i Bébarés.

- Jeg forstår ikke, hvad der sker. I de seneste to år har vi ikke fået ordrer, siger fabrikanten Mohammed Bashir til bladet. Området er kendt for sin produktion af silkeprodukter, men netop på det marked er konkurrencen fra Kina hård. Selv om der indtil nu har været en told på 30 procent, sælger kineserne til priser der kun er 40 procent af prisen på de lokale produkter.

BBC News kan imidlertid også fortælle succeshistorier, der viser, at tekstilindustrien i Indien har tjent formuer og kan leve med lavere profiler. En virksomhed Orient Craft uden for Delhi har 3.800 ansatte i moderne lokaler. De fremstiller især habitter og kjoler, som fabrikken kan sælge for fire dollar eller omkring 25 kr. Men de bliver solgt videre til blandt andet USA, og så er prisen 45 dollar eller over 270 kr.

Når EU og især Frankrig er bekymret over udviklingen i de fattige lande, skyldes det ikke mindst hensynet til de nordafrikanske lande, som EU og navnlig Frankrig har tætte forbindelser med.

Lande som Marokko og Tunis sælger hovedparten af sin tøj- og tekstilproduktion til EU-landene, og de mærker nu den stigende konkurrence. En fransk arbejdsgiver siger det ligeud til Liberation. Efter at have flyttet produktion fra Frankrig til Tunis og Marokko, flytter man den nu videre til Kina. Regnestykket er enkelt. Et par franske sokker skal han give 1 euro for. Er de fra Marokko, er prisen 75 cent, og er de fra Tyrkiet, er prisen 65. Den falder til 45, hvis de kommer fra Indonesien, men er helt nede på 30 cent, hvis der står Made in China på dem. +++

Men også i Latinamerika mærker firmaerne konkurrencen fra Kina. Mexico var i 90'erne den største eksportør til USA af tøj og tekstiler. I de senere år er eksporten gået ned, så landet er nede på markedsandele på 14-11 procent. Og det falder nu for alvor.

Samtidig oplever Mexico konkurrencen på sit eget marked. Trods en told på 570 procent har kineserne sat sig på salget af en række varer. Det sker også gennem illegal handel. Liberation citerer det mexicanske handelsministerium for, at 40 procent af salget af habitter stammer fra ille-

gal import., 20 procent fra legal import. Mexicanerne sidder kun på 40 procent af sit eget marked.

I Tizayuca i regionen Hidalgo, der er afhængig af tekstil og tøjproduktionen er seks ud af 15 fabrikker lukket siden 2001. Andre regioner er også ramt. Det anslås, at 400.000 ud af 1 mill. tekstilarbejdere har mistet arbejdet siden 2001.

Når udviklingen går så hurtigt, skyldes det, at virksomhederne tidligere leverer varer til de store superkæder i USA. De har nu indgået aftaler med kinesiske virksomheder. *PM*

Indgrebet kom for sent

Vi ved, at kineserne dumper, og der skulle være grebet ind allerede, siger generalsekretæren for den europæiske faglige for tøj, tekstiler og lædervarer, Patrick Itschert

Den europæiske faglige for tekstiler, tøj og lædervarer, ETUF-TCL, har længe advaret imod, at konkurrencen fra Kina udkonkurrerer store dele af ikke kun den europæiske tøj- og tekstilindustri, men også en række firmaer i udlandet. Den faglige organisation har skreget på konkrete analyser af udviklingen for at være forberedt på åbningen fra 1. januar.

- Vi har set, at Kina allerede har vundet store markedsandele. Men det er først nu, at Kommissionen kommer med sine forholdsregler. Det er for sent, siger generalsekretær Patrick Itschert.

Fra en række sider er tøj- og tekstilbranchen bebredt, at den ikke har forberedt sig på den situation, at det gamle system med kvoter blev afviklet 1. januar. Branchen har haft 10 år til at forberede sig på den øgede konkurrence.

Patrick Itschert mener, at kritikken er delvis forkert. For branchen har forberedt sig og gennemført en social dialog, der

skulle hjælpe ansatte til at kvalificere sig til nye job. Dialogen har imidlertid ikke været god nok. Der har været for få konkrete initiativer.

- Men der er altså heller ikke nogen, der har forudset, at den kinesiske ekspansion ville gå så hurtigt. Vi vidste, den ville komme, men ikke i det tempo, siger Patrick Itschert.

Han finder, at den kinesiske fremvækst er politisk fastlagt. Kineserne har besluttet sig at sætte sig på markedet, og derfor sælger de med alle midler. Til de midler hører også dumping af priser. Det rammer ikke kun USA og Europa, men også den tredje verden.

- Vi ønsker ikke protektionisme. Vi ønsker ikke at få støtte til den europæiske produktion. Deri er vi enige med arbejdsgiverne. Men vi ønsker fair konkurrence og spilleregler, siger generalsekretæren. Et særligt problem er også, at arbejdsgiverne har dobbelte interesser. ++++

+++

- En del af dem har jo foden inden for i Kina og deltager i eksporten derfra, siger Patrick Itschert.

Men netop derfor finder han, at Kommissionen kunne have forberedt sig langt bedre med analyser og planer for, hvordan den kunne gribe ind. Det er for sent flere måneder efter, at markedet er åbnet. *PM*

Oplæg om EU-penge til omlægninger af firmaer

De uønskede bivirkninger af virksomheders og branchers omlægninger skal mindskes, mener kommissær Vladimir Spidla, der vil have penge på EU's budget til omlægninger af firmaer

EU-Kommissionen agter at sætte 11,3 mia. euro (ca. 84 mia. kr.) af i den kommende budgetperiode til støtte til regioner og lønmodtagere, der bliver ramt af udflytninger af virksomheder. Kommissionen finder, at der er behov for en særlig indsats, fordi globaliseringen rammer bestemte sektorer og brancher, der ofte præger enkelte egne i EU og gør dem særligt udsatte præcist, som det er tilfældet i dag inden for tøj- og tekstilbranchen. - Vi ønsker, at omlægninger af virksomheder, lukninger og udflytninger af virksomheder sker efter en koordinering med alle parter, så uønskede bivirkninger undgås, sagde EU-kommissær Vladimir Spidla på et pressemøde i Bruxelles efter vedtagelsen af den særlige meddelelse. Hvert år lukker, hvad der svarer til 10 procent af virksomhederne i EU-landene, eller nye firmaer opstår. Det betyder, at der hver dag fyres eller ansættes 5.000-15.000 lønmodtagere i hvert af de 25 EU-lande.

Især de lavt uddannede bliver ramt af udflytninger og lukninger, fordi ældre produktioner lukker eller skæres ned. Vladimir Spidla nævnte en egn fra sit hjemland Tjekkiet, hvor 75 procent af jobbene i stålindustrien er forsvundet på ti år. Han

afviste, at det ny initiativ er skabt for at hindre, at virksomheder lukker eller støtte virksomheder i at opretholde forældet produktion.

- Omstrukturering er en del af dagligdagen. Formålet med initiativet er at mindske de sociale og arbejdsmæssige konsekvenser af udviklingen, så nye ledige hurtigt finder nyt arbejde, og regioner ny beskæftigelse, sagde Vladimir Spidla. Kommissionen lægger op til, at alle parter i et område inddrages, når store virksomheder lægges om. Spidla fandt det naturligt, at samarbejdsudvalg inddrages, og virksomhederne også samarbejder med de lokale myndigheder.

Hvordan samarbejdet skal foregå er endnu ikke afklaret. Det er også uvist, hvordan støtten skal gives. Det ligger dog ifølge embedsmænd fast, at det både bliver virksomheder og lokale myndigheder, der kan søge alene eller i fællesskab. Men penge bliver ikke givet, uden ansøgeren også spytter i kassen. EU-landenes økonomi- og finansministre afviste for nylig et forslag om at stille et mindre beløb til rådighed for kriseramte egne. Vladimir Spidla afviste, at forslaget på den baggrund på forhånd var dødt. +++

+++

- Jeg tror, at gode argumenter overbeviser medlemslandene. Der bør være en politik på det her område. Vi ved, at sektorer og brancher forsvinder, sagde Vladimir Spidla. Forslaget indgår i forhandlingerne om EU's budget for 2007-2013, der allerede er løbet ind i hårdknuder. *PM*

Værktøjskasse til omlægninger i firmaer

Lukninger og større ændringer i virksomheder skal forberedes, mener portugiseren bag Lissabon-processen, der arbejder for det luxembourgske EU-formandskab og foreslår en særlig redskabskasse for omlægninger

Bilfabrikken Rover lukker i Storbritannien. I Frankrig lukker en række tøj- og tekstilfirmaer eller er gået på tredagesuge. Skibsværfter er lukket eller i krise. Landbruget i de nye EU-lande går nye tider i møde med krav om effektivitet og dermed fyringer til følge. Omlægninger og lukninger koster ikke kun arbejdspladser i de direkte berørte virksomheder. Ofte rammer de hårdt blandt underleverandører og derfra visere ud i lokalsamfundet, hvor handlende mærker nedgangen og skoler og institutioner bortflytninger. Mønstrer er ofte det samme, når virksomheder lukker. Og derfor er der også fælles træk i de løsninger, som virksomheder og det lokale samfund kan afbøde de uheldige følger af fyringer med, mener den portugisiske professor Maria Joao Rodrigues. Hun var hjernen bag den Lissabon-proces, EU satte i gang i foråret 2000, som skal gøre EU til den førende region i verden i år 2010.

Samarbejde nødvendigt

Det nuværende luxembourgske EU-formandskab hyrede hende i efteråret til at forberede en evaluering af Lissabon-processen på forårstopmødet i marts. Og samarbejdet fortsætter nu om de problemer, EU-landene står over for med store omlægninger af virksomheder og hele

brancher.

Maria Joao Rodrigues hører til den kreds, der finder, at et godt samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter er en betingelse for, at virksomheder og brancher bliver tilpasset nye tider. Luxembourgs regering har samme opfattelse. Derfor undrer det ikke, at netop arbejdsmarkedets parter blev fremhævet, da EU-landenes beskæftigelsesministre i midten af april var samlet til et uformelt rådsmøde, hvor netop omlægninger af virksomheder var på dagsordenen.

Fra passiv til aktiv politik

De blev præsenteret for tanken om en redskabskasse, som virksomhederne kan bruge, når krisen indtræder. Det nærmere indhold står endnu hen i det uvisse, men Maria Joao Rodrigues skal have fremhævet, at redskabskassen vil hjælpe virksomheder og nationale, regionale, lokale og europæiske myndigheder til at bevæge sig fra en ren passiv politik til af aktiv og proaktiv politik, når virksomheder bliver lagt om, sagde Maria Joao Rodrigues ifølge referater fra mødet. På et pressemøde sagde Luxembourgs beskæftigelsesminister, Francois Biltgen, at den passive politik blot fører til fyringer og øgede betalinger til understøttelser eller førtidspension.+++

- Den aktive politik får den sociale ansvarlighed frem i virksomhederne, lokale initiativer for beskæftigelse og en koordineret politik for beskæftigelse og industripolitik, sagde Francois Biltgen. Ministrene var enige om, at tilpasninger af erhvervslivet er nødvendige i takt med, at globaliseringen griber om sig. Ingen ønsker at stoppe udviklingen eller finder, det er muligt. Opgaven er at få tilpasningerne til at blive socialt acceptable. I den proces spiller de ansatte en væsentlig rolle, og derfor er information og høring af de ansatte helt afgørende. Derom var ministrene enige. De tilsluttede sig også tanker fra et møde mellem arbejdsmarkedets parter og det luxembourgske formandskab plus de kommende to formandskaber, der blev holdt før ministrenes møde.

Fra øl til banker

Parterne fremhævede således, at det var nødvendigt med en social dialog, når de store ændringer fandt sted. Uddannelse og omskoling var helt centralt, og i den proces havde de ansatte brug for støtte. Et britisk eksempel viste, at via en aktiv politik var det lykkedes at lukke et skibsværft og skaffe 65 procent af de tidligere ansatte et nyt job, inden der var gået et halvt år. Den tyske minister fremhævede Ruhr-området, hvor Dortmund tidligere levede af kul og stål, miner og øl og fodbold. I dag er det et center for bankvæsen. Det eneste af de gamle, der er tilbage, er fodbolden (selv om Flemming Poulsen ikke er der mere!)

EU-kommissær Vladimir Spidla kom ikke med de store bud på, hvad Kommissionen agtede at gøre. Den er kommet med sit udstil til omstrukturering, men det vil først virke i det ny budget. Imens spiller Kommissionen bolden over til parterne og håber, at de vil indlede en

social dialog om, hvordan de rigtige tilpasninger foretages.

Ønsker aktive parter

Kommissionen ønsker dig at nedsætte en ny ekspertgruppe, der skal se på spørgsmålet. Tanken mødte ifølge EU-Orienterings oplysninger modstand blandt ministrene, fordi der allerede er flere institutioner, der arbejder med spørgsmålet. Men Spidla agter at nedsætte udvalget. Kommissionen vil også have parterne til at forhandle om ændringer af reglerne for europæiske samarbejdsudvalg og arbejder på forslag til henstillinger om virksomhedernes sociale ansvar.

Men bortset fra det venter Kommissionen på en gennemgang af alle regler på arbejdsmarkedet, som ventes at blive lagt frem til næste forår. Gennemgangen skal gøre det klart, om der er behov for ændringer, forenklinger eller endog, at regler kan droppes.

Vicegeneralsekretær i den europæiske faglige sammenslutning, Maria-Helena André, der deltog i parternes møde, siger, at det var meget lidt konkret, der kom frem på det møde.

- Men lægger et stort pres på parterne for, at vi selv skal løse problemerne. Det er også fint nok, men så skal vi også have arbejdsgiverne med på ideerne, og det kniber lige for tiden, siger Maria-Helena André. PM

EU-udvalg i opgør med ministre om arbejdstid

Et flertal i Europa-Parlamentets beskæftigelsesudvalg kræver samme rammer for arbejdstid i alle EU-landene og går dermed imod Kommissionen og en række EU-lande

Europa-Parlamentet er på vej til at afskaffe de muligheder, medlemslandene i dag har for at stå uden for EU's regler om arbejdstid. Et flertal i parlamentets beskæftigelsesudvalg går ind for, at alle de 25 EU-lande i år 2010 har pligt til at følge reglerne.

- Det er en klar sejr for ordnede forhold på arbejdsmarkedet, siger Ole Christensen, S, der er medlem af udvalget. Arbejdstiden er helt afgørende for arbejdsmiljøet. Vi kan ikke have, at lande blot sætter sig ud over det.

Udvalget følger dermed et forslag, som det tidligere Europa-Parlament kom med på eget initiativ. Dengang var venstresiden i parlamentet stærkere end i dag. Derfor var der før afstemningen i udvalget onsdag tvivl om holdningen i det ny parlament, der har et klart liberalt-konservativt flertal. Det flertal er imidlertid splittet i spørgsmålet om arbejdstiden. Der måtte da også et kompromis til, før den socialistiske ordfører i udvalget, spanieren Alejandro Cercas, kom igennem med forslaget. I dag er arbejdstiden maksimalt 48 timer om ugen i gennemsnit over fire måneder. Kompromiset hæver periode til et år og gør det dermed muligt, at ansatte arbejder mere end 48 timer gennem længere perioder.

Problemer med vagter

EU-landenes beskæftigelsesministre har tidligere opgivet at blive enige om ændringer af arbejdstiden og venter nu på parlamentets stilling. Flere lande med Storbritannien i spidsen modsætter sig, at

EU dropper muligheden for at stå uden for reglerne. Andre lande står imidlertid fast på, at alle skal følge dem. Storbritannien og enkelte andre lande har i dag undtagelser. Det gælder først og fremmest arbejdstider på f.eks. hospitaler, efter EF-domstolen slog fast, at bl.a. lægers tilkaldevagter tæller med som arbejdstid, selv om de reelt kun arbejder, hvis der opstår krisesituationer. EU-Kommissionen lægger op til, at sådanne vagter ikke er arbejdstid, og det er der også et klart flertal for blandt ministrene. Men parlamentets udvalg siger, at også den periode, hvor ansatte blot fungerer som nødpersonale og ikke laver noget, også er arbejdstid. Kollektive aftaler kan dog ændre på det, så vagterne ikke tæller med.

- Vi ønsker jo også, at der er en vis fleksibilitet. Det skal så bare være gennem aftaler, man skaber dem og ikke bare noget, EU pludselig dikterer, siger Ole Christensen.

I den europæiske faglige sammenslutning, EFS, er der også tilfredshed med forslaget.

- Vi er især tilfredse med, at udvalget er enig i, at det ikke skal være muligt at stå uden for reglerne, siger faglig sekretær Catelene Passchier.

Det ventes, at det samlede parlament tager stilling til forslaget i maj, og at EU-landenes ministre derefter har det på dagsordenen i juni. Punktet har topprioritet i det luxembourgiske EU-formandskab, der ønsker en løsning, inden ++++

+++

Storbritannien overtager EU-formandskabet 1. juli og næppe gør meget for at skabe et kompromis.

PM

Service deler Europa

Nyt forslag i Europa-Parlamentet lægger op til kompromis om det omdiskuterede forslag til et indre marked for service og tjenesteydelser, men Parlamentet er dybt uenigt om forslaget

Fronterne er trukket skarpt op, efter Europa-Parlamentets udvalg for det indre marked tirsdag diskuterede det omstrittede EU-forslag til et frit marked for service og tjenester. Et forslag til et kompromis fra den tyske socialdemokrat Evelyne Gebhardt deler ikke kun højre og venstre i parlamentet, men også medlemmer fra de hidtidige 15 EU-lande og de ti nye.

Flere medlemmer fra de nye lande beskyldte på mødet de gamle EU-lande for at ville holde de nye lande ude fra egne markeder og skabe nationalisme og had til fremmede, fordi de ikke vil åbne for den helt fri konkurrence.

- Det er en diskriminering af de nye lande, sagde det polske medlem af den kristelige-konservative PPE-gruppe Malgorzata Handzlik.

Evelyne Gebhardt bløder således EU-Kommissionens forslag op på en række punkter. Hvor Kommissionen lægger op til vide rammer for markedet for service og tjenester, begrænser Gebhardt både områderne for markedet og frihederne for de firmaer, der tager opgaver i andre lande.

Efter Evelyne Gebhardts forslag gælder det fri marked ikke for ydelser inden for sundhed og social- og velfærdsydelser, uddannelse og kultur og herunder blandt andet radio og tv. Dernæst holder hun de sektorer, hvor der allerede er EU-regler, ude for forslaget. Dermed ryger blandt

andet el- og gassektoren.

Og så gør den tyske socialdemokrat op med det grundlæggende princip i hele Kommissionens forslag. Det siger, at firmaer som udgangspunkt kun behøver at følge regler i det land, hvor de har hovedsæde, selv om de udfører opgaver i andre lande. Netop det brud splitter højre og venstre i parlamentet. Men det er samtidig også den ændring, der får medlemmer fra de nye lande op af stolene. De ønsker, at firmaer fra deres lande kan arbejde i andre lande med egne regler og i så høj grad som muligt også med egne løn- og arbejdsforhold.

Politisk sammenblanding

En række medlemmer frygter en social dumping, hvis det ikke står helt klart, at lønmodtagerne følger løn- og arbejdsvilkår i det land, de arbejder i. I Frankrig indgår det spørgsmål i debatten om den nye EU-forfatningstraktat, som franskmændene stemmer om den 29. maj. Det franske medlem af PPE-gruppen Jacques Toubon roste da også betænkningen, fordi den søger at undgå, at konkurrencen udvides til løn- og arbejdsforhold.

Men andre beskyldte til gengæld franskmændene for at inddrage hele debatten om et frit marked for service i debatten om afstemningen.

Evelyne Gebhardt splitter yderligere den borgerlige lejr med argumenter om, at Kommissionens princip om at følge +++

+++ oprindelseslandets regler ikke leder i den retning, EU bør bevæge sig. Det skaber ikke de fælles minimumsregler, der er behov for, og som også en række politikere fra den borgerlige lejr ønsker.

I stedet bygger hun på et princip om gensidig anerkendelse, der blandt andet kendes inden for uddannelser. Her forsøger man at stille krav til uddannelser, så de uddannede har visse grundfærdigheder. Og så kan de arbejde i alle landene.

Evelyne Gebhardt understregede i parlamentet, at EU stiller en række krav til varer, der bliver solgt på det europæiske marked. Landene har endog mulighed for at stille yderligere krav end EU's minimum. Det bør efter hendes opfattelse også gælde, når varen er mennesker, der udfører service og tjenester.

Social dumping

Den britiske konservative Malcolm Harbour kritiserede Gebhardts forslag for at begrænse det fri marked.

- Vi risikerer, at der ikke er noget område tilbage. Firmaer hindres i at udføre service. Området skal være så stort som muligt, sagde Malcolm Harbour.

Han frygter, at Gebhardts begrænsninger af forslaget fører til mere bureaukrati.

Samme frygt har Venstres Karin Riis-

Jørgensen, der er næstformand i den liberale gruppe i parlamentet.

Hun finder, at lande, der er kendt for protektionisme, trækker nye syltekrukker frem for at hindre konkurrence. Samtidig gør hun op med en række af de myter, hun finder, der er omkring Kommissionens forslag.

- Dette direktiv handler ikke om social dumping, Tværtimod. Dette direktiv handler om at forbedre vilkårene for samtlige europæere. I den forbindelse er det væsentligt at tænke på, at de jobs, der bliver skabt i servicesektoren, særligt gavner de svageste i samfundet og blandt dem de langtidsledige. Mere konkurrence fører som regel til skabelsen af nye jobs – og det er det, det hele handler om, siger Karin Riis-Jørgensen.

Socialdemokraternes Henrik Dam Kristensen støtter, at der åbnes for et marked for service og tjenester. Men ikke for enhver pris. Derfor er han tilhænger af, at princippet om oprindelsesland droppes. Han mener på den baggrund, at Gebhardts forslag er et godt udgangspunkt for de videre drøftelser.

Det ventes ikke, at det samlede parlament stemmer om samlet holdning før til oktober. *PM*

Chauffører får mere hvil

Europa-Parlamentet strammede i forrige uge et forslag til køre- og hviletider for chauffører, som EU-landenes ministre er enige om, og som i forvejen strammer de nuværende regler. Forslagene giver chauffører på lange ture bedre arbejdsforhold og skal dermed også få de foruroligende mange trafikulykker bragt ned.

- Det er en rigtig god dag. Det viser, at vi kan gøre noget for trafikikkerheden og

chaufførernes arbejdsforhold, siger Dan Jørgensen, S, der sidder i parlamentets transportudvalg.

Også i 3F er der tilfredshed. Forretningsfører Leif Rasmussen siger, at forbundets transportgruppe har arbejdet for ændringerne ikke mindst gennem den europæiske transportføderation.

- Det er helt på vor linje, at vi får strammet op på reglerne, siger Leif Rasmussen.

+++

+++ Den europæiske transportføderation, ETF, hvor Leif Rasmussen er formand for vejtransporten, er dog utilfreds med, at varebiler under 3,5 tons ikke kommer med i forslaget. I ETF hedder det, at netop de biler bruges til et mere og mere vidt-forgrenet budtjeneste også over landegrænser, og at arbejdsforholdene er groteske.

Anne E. Jensen, V, kæmpede i udvalget imod, at varebilerne blev omfattet. Men hun erkender, at der kan være problemer. Trafikministrene havde før parlamentets møde klart sagt, at de ikke godtog, at de små biler blev omfattet. Ministrene og parlamentet skal være enige om de endelige regler, før de gælder.

- Jeg mener ligesom ministrene, at det er for vanskeligt at kontrollere de små biler. Skulle de mindre bude eller grønne bude så også have kontroludstyr i bilerne til mange tusind kroner, spørger Anne E. Jensen.

Den britiske konservative Philip Bradbourn ville af med rådets forslag om, at chauffører ikke må køre over 56 timer om ugen. Anne E. Jensen ville opretholde en regel om, at grænsen var 90 timer over to uger. Begge forslag faldt. Og det glædede de grønnes Evelin Lichtenberger.

- Der er nogle, der mener, at chaufførerne blot kan køre, til de segner, sagde Lichtenberger på et pressemøde efter parlamentets afstemning.

Hun påpegede, at hun bor i et grænseområde, hvor den tunge trafik driver sydpå.

Ulykkerne er mange, og den sociale dumping mellem transportfirmaer udbredt. Chaufførernes hviletider var endnu et problem, der delte parlamentet. Men et flertal gik ind for, at den daglige hvileperiode udvides fra 11 til 12 timer i forhold til ministrenes forslag.

Parlamentet lægger også op til strammere regler for chaufførers pauser, og så bliver der øget kontrol med, at reglerne følges. Det sker ved blandt andet ved, at der kommer digitale fartskrivere i køretøjerne. Endelig mener parlamentet, at det ikke kun handler om køretider, men om chaufførernes reelle arbejdstider.

Arbejdsforholdene for chauffører er traditionelt ømtåleligt, fordi der er især unge chauffører, der mener, de ikke bliver trætte af at køre. Reglerne hindrer dem dermed i at tjene penge. Anne E. Jensen finder, at reglerne bør være så fleksible, så chaufførerne ikke skal stoppe, kort før de når hjemmet. Det er således bedre at sove i sin egen seng end i en lastvogn.

Dan Jørgensen erkender, at der kan være et par chauffører, der ønsker de mere fleksible regler.

- Men generelt må vi sige, at det her er et spørgsmål også om sikkerheden på vejene og ens konkurrenceforhold mellem landene og ikke mindst chaufførernes arbejdsforhold. Det kan ikke være sådan, at trætte chauffører blot kan fortsætte, fordi de nærmer sig hjemmet, siger Dan Jørgensen. *PM*

Nyt EU-udspil om job og økonomi

EU-Kommissionen spillede i forrige uge ud med endnu et udspil om flere job og bedre økonomi. For første gang kommer

Kommissionen med en samlet pakke med retningslinjer for økonomien og politikken for job. +++

+++ EU-kommissær Günter Verheugen lagde ved fremlæggelsen i Europa-Parlamentet i Strasbourg vægt på, at EU fem år efter de ambitiøse jobmål i Lissabon er langt fra målene. Derfor så han den fælles pakke som et første skridt i en ny strategi for at nå målene.

Men Kommissionen spiller delvist bolden videre til de 25 medlemslande. De skal komme med nationale jobmål for både 2008 og 2010 for at nå de generelle mål, der blev lagt frem efter topmødet i Lissabon i 2000. Målene siger, at EU i 2010 har 70 procent af arbejdsstyrken i job, 60 procent af kvinderne og halvdelen af de ældre mellem 55 år og 64 år. Verheugen erkendte, at den økonomiske vækst i landene ikke er stor nok til, at landene når målet. Derfor handler de 15 af de i alt 23 retningslinjer om den økonomiske politik. Men Kommissionen lægger ikke op til, at landene blot øger budgetterne for at sætte skub i udviklingen. Tværtimod lægger Kommissionen op til en økonomisk politik, der sikrer den økonomiske stabilitet. Den taler også om,

at lønningerne ikke bør stige hæmningsløst, men derimod bidrage til den økonomiske stabilitet. Men her hedder det samtidig, at det skal ske uden at gribe ind i den måde, lønningerne fastlægges på arbejdsmarkerne.

Metoden for øget vækst og konkurrenceevne er den, som går igen i andre udspil fra Kommissionen. Forskning og udvikling, satsning på fornyelse og en uddybning af det indre marked er det, der skal vende udvikling.

Også inden for job-politikken spiller Kommissionen på det kendte. Uddannelse og efteruddannelse er vejen, hvis unge skal i job og ældre fastholdes på arbejdsmarkedet og den øvrige arbejdsstyrke blive mere produktiv. EU-kommissær Vladimir Spidla understregede, at det rummelige arbejdsmarked samtidig er væsentligt, fordi landene må satse på arbejdsstyrken i og med, at der bliver flere ældre.

- Velstand kræver beskæftigelse og højere produktivitet, sagde Vladimir Spidla. *PM*

Blair-eufori slut

Den britiske premierminister slår om og hylder nu alt det fra EU, som regeringen var imod, påpeger det britiske LO's tidligere repræsentant i Bruxelles før det britiske valg i næste uge

Tony Blair er i dag ikke den Tony, som briterne i 1997 så som den, der skulle få Labour tilbage til de gyldne tider, hvor partiet førte en politik for de almindelige lønmodtagere. Nok er der sket enkelte forbedringer, men gennemgående har den tidligere advokat med speciale i arbejdsforhold ikke kæmpet for de forbedringer, som den britiske fagbevægelse og britiske lønmodtagere håbede på.

- Tony Blair har i dag ikke briternes tillid, og det er der flere grunde til, siger David Feigert, der i en årrække var den britiske fagbevægelse, TUC's mand i Bruxelles. I dag er han rådgiver for blandt andet generalsekretæren for den europæiske fagbevægelse, John Monks, der er tidligere leder af TUC, og også for den britiske fagbevægelse og har også opgaver i New Zealand. +++++

++++ Den manglende tillid til Blair skyldes en række forhold, hvor den britiske støtte til i krigen i Irak en af de væsentlige. Den britiske opposition spiller nu på modstanden mod den britiske indsats, og der mener David Feigert, at oppositionen får let spil. En stor del af briterne forstod aldrig, hvor Storbritannien gik med USA fra første dag, og de troede ikke på Blairs forklaringer.

Rival kom tilbage

At Blair erkendte sin manglende popularitet ser Feigert et klart bevis i, at Blair straks da valgkampen blev skudt i gang, kaldte sin finansminister Gordon Brown til sig og slog fast, at om der var nogen, der stod sammen, så var det de to. - Var der nogen, der i lang tid ikke havde stået sammen, så var det imidlertid netop Brown og Blair. Brown var jo netop den, der på et tidspunkt stod til at udfordre Blair, siger Feigert.

Men Blair erkendte, at Brown havde briterne bag sig, og derfor spillede han på at få Brown som sin højre hånd. Til gengæld lovede han, at det er den sidste periode med ham som premierminister, hvis Labour vinder valget.

Hvad der slår den tidligere Bruxelles-udsending endnu mere, er selve valgkampen, hvor Blair pludselig roser alle de forbedringer, der er gennemført for de britiske lønmodtagere. Ganske vist underskrev Labour-regeringen EU's sociale charter, der betød, at briterne blev omfattet af de regler, der gjorde det lettere at vedtage love og rammer for arbejdsmarkedspolitikken i EU.

Kamp om mindsteløn

Og ganske vist indførte regeringen efter hårdt pres fra fagbevægelsen en minimumsløn i Storbritannien. Men det tog tid, før fagbevægelsen fik den op på bare fire pund (ca. 45 kr.) i timen. - Og når det er sagt, så har vi i næsten alle andre spørgsmål kæmpet mod den britiske

regerings politik, der var og er imod stort set alt det, EU vil indføre for arbejdsmarkedet, siger David Feigert. Derfor finder han det helt grotesk, når Blair i dag siger, at briterne under Labour har fået information og høring for første gang, har fået regler for deltid og en lang række andre forbedringer. Nu hedder det også, at briterne i den ny forfatningstraktat bliver omfattet af grundlæggende rettigheder.

Venter klar sejr til Labour

- I Bruxelles kæmpede regeringen imod alt det. Regeringen blokerer stadig for regler for vikarbejde, og masser af vikarer i Storbritannien lever en kummerlig tilværelse. Og så hedder det, at regeringen nu har sikret de britiske lønmodtagere en masse. Det er altså noget, som det ikke lykkedes regeringen at modsætte sig, fordi der var andre, mere sociale regeringer i EU, og mange af dem endog borgerlige, siger David Feigert. - Alt det, som de nu roser sig af at have gennemført, det er altså kommet fra EU imod regeringens ønsker. Hvis det er New Labour, så glem det, siger David Feigert. Han ser dog ikke noget alternativ til regeringen. Og han venter også en klar sejr til Blair på mangel af bedre. Men han ser ikke, at regeringen har nogen politik over for de virkelige problemer, landet står overfor.

Der er ingen politik i forhold til en bæredygtig udvikling. Der er ingen politik i forhold til de omlægninger i samfundet, som Storbritannien står overfor. De britiske olieresourcer rækker ikke mange år frem. Kulminerne er lukket. Og der er ingen politik i forhold til den sociale dialog, som David Feigert ser som nødvendig, hvis problemerne skal løses uden de store, menneskelige problemer.

++++

+++

- Regeringen bygger ikke sin politik på aftaler mellem parter, men individuelle aftaler, og det er ikke det, vi havde håbet på, siger David Feigert. *PM*

EU-Orientering udgives af LO-Kontoret i Bruxelles.

Adresse: LO-DK-office, Bld. du Roi Albert II, 5/24

B-1210 Bruxelles. tel. 00-32-2-2040690 - fax: 00-32-2-2035657

Redaktion: Peder Munch